

Sygn. akt IV U 2488/12

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 18 czerwca 2013r.

Sąd Okręgowy w Elblągu Wydział IV Pracy i Ubezpieczeń Społecznych

w składzie następującym:

Przewodniczący: SSO Renata Żywicka

Protokolant: sekr. sądowy Jolanta Fiedorowicz

po rozpoznaniu w dniu 4 czerwca 2013r. w Elblągu na rozprawie

sprawy z odwołania Z. W. (1)

od decyzji Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E.

z dnia 30/07/2012 r. znak: (...) - 2012

o wysokość kapitału początkowego

I. zmienia w części zaskarżoną decyzję w ten sposób, że przyznaje wnioskodawcy Z. W. (1) prawo do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego z 10-ciu kolejnych lat kalendarzowych tj. lat 1973 – 1982 i wskaźnika wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego 87,71 % ,

II. w pozostałym zakresie oddala odwołanie.

Sygn. akt IVU 2488/12

UZASADNIENIE

Decyzją nr (...) z dnia 30 lipca 2012r. Zakład Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. ustalił wnioskodawcy Z. W. (1) kapitał początkowy na dzień 1 stycznia 1999 r. Od decyzji tej odwołał się skarżący Z. W. (1) ,wskazując na wadliwe ustalenie jego podstawy . Skarżący wskazał ,że jego zdaniem wysokość kapitału została zaniżona na skutek przyjęcia okresu z kolejnych 10-ciu lat kalendarzowych ,który nie był najkorzystniejszy dla ubezpieczonego tj. z okresu od 01.01.1976r. do 31.12.1985r, zamiast z okresu od 01.01.1971r. do 31.12.1981r, nieuwzględnienie osiągniętych zarobków z okresu od 12.08.1968r. do 31.12.1975r. zatrudnienia Zakładach (...) w E. , wskutek czego błędnie została zwaloryzowana kapitału początkowego . Dodatkowo skarżący wniósł o przesłuchanie w charakterze świadków J. M. , Z. W. (2) , F. K. , S. G. i J. K. na okoliczność zatrudnienia ubezpieczonego w Zakładach (...) w E. w okresie 12.08.1968r. do 31.12.1975r. na stanowisku stolarza z uposażeniem nie niższym niż przeciętne wynagrodzenie innych pracowników na tym stanowisku i nie mniejszym niż 99% przeciętne wynagrodzenia w poszczególnych latach .

W piśmie procesowym z dnia 13 lutego 2013r. skarżący wniósł dodatkowo o ponowne ustalenie kapitału początkowego z uwzględnieniem zarobków z roku 1982 - od I do VII z Zakładów (...) w E. i okresu od VIII do XII 1982 z prowadzonej działalności gospodarczej.

W odpowiedzi na odwołanie pozwany wniósł o jego oddalenie, wskazując , że wbrew twierdzeniom wnioskodawcy, nie udokumentował on zarobków za okres od 12.08.1968r. do 31.12.1975r, dlatego też za ten okres przyjęto wynagrodzenie minimalne , jednak wynagrodzenie to jest niekorzystne w stosunku do uwzględnionego dochodu za lata 1982-1985 . Brak jest również podstaw , zdaniem pozwanego, do ustalenia podstawy wymiaru kapitału początkowego w oparciu o

inne wynagrodzenie niż minimalne z lat 1971-1975, gdyż skarżący nie przedłożył żadnych dowodów, poza świadectwem pracy, z którego wynikała tylko ostatnia stawka godzinowa (wg. XIV kat. od 11' 1981 w kwocie 5.400 zł).

Sąd Okręgowy ustalił i zważył, co następuje :

Instytucja kapitału zakładowego została wprowadzona ustawą z dnia 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (Dz.U.2009.153.1227 j.t.). Jest ona związana z odmiennymi od dotychczasowych zasadami ustalania emerytury dla ubezpieczonych urodzonych po dniu 31 grudnia 1948 r., którą oblicza się na podstawie sumy składek zgromadzonych na indywidualnym koncie emerytalnym w całym okresie ubezpieczenia (art. 25 ust. 1 w/w ustawy).

Jak stanowi art. 173 ust. 1 powoływanej ustawy - dla osób objętych nowymi zasadami obliczania emerytur, które podlegały ubezpieczeniu przed dniem wejścia w życie ustawy, kiedy nie było jeszcze obowiązku ewidencjonowania składek na indywidualnych kontach, ustala się kapitał początkowy.

Kapitał początkowy można więc określić jako umowną kwotę stanowiącą równowartość opłaconych składek na ubezpieczenie społeczne przed 1999 r., a więc przed wprowadzeniem w życie reformy emerytalnej. Kapitał początkowy można zatem nazwać hipotetyczną emeryturą za okresy składkowe i nieskładkowe osób ubezpieczonych do 31 grudnia 1998 r., gdyby od 1 stycznia 1999 r. nabyły do niej uprawnienia.

Kapitał początkowy oblicza się według zasad określonych w art. 174 ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych. W myśl ust. 1 w/w przepisu wysokość hipotetycznej emerytury oblicza się zaś na podstawie art. 53. Jest ona uzależniona od podstawy wymiaru oraz liczby okresów składkowych i nieskładkowych. Oba te składniki są przy ustalaniu kapitału początkowego zmodyfikowane w stosunku do zasad ogólnych.

Stosownie do art. 174 ust. 2 powoływanej ustawy - przy ustalaniu kapitału początkowego przyjmuje się przebyte przed dniem wejścia w życie ustawy:

- 1) okresy składkowe, o których mowa w art. 6,
- 2) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 5,
- 3) okresy nieskładkowe, o których mowa w art. 7 pkt 1-4 i 6-12, w wymiarze nie większym niż określony w art. 5 ust. 2.

W świetle art. 174 ust.3, 7 i 8 tej ustawy :

3. Podstawę wymiaru kapitału początkowego ustala się na zasadach określonych w art. 15, 16, 17 ust. 1 i 3 oraz art. 18, z tym że okres kolejnych 10 lat kalendarzowych ustala się z okresu przed dniem 1 stycznia 1999 r.

7. Do obliczenia kapitału początkowego przyjmuje się kwotę bazową wynoszącą 100 % przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia w II kwartale kalendarzowym 1998 r.

8. Przy obliczaniu kapitału początkowego część kwoty bazowej wynoszącej 24 % tej kwoty mnoży się przez współczynnik proporcjonalny do wieku ubezpieczonego oraz okresu składkowego i nieskładkowego osiągniętego do dnia 31 grudnia 1998 r. Współczynnik ten oblicza się według następującego wzoru:

Wzór gdzie:

"p" - oznacza współczynnik;

wiek ubezpieczonego - oznacza wiek w dniu 31 grudnia 1998 r.;

wiek emerytalny - oznacza 60 - dla kobiet i 65 - dla mężczyzn;

staż ubezpieczeniowy - oznacza udowodniony okres składkowy i nieskładkowy;

wymagany staż - oznacza 20 - dla kobiet i 25 - dla mężczyzn; z zastrzeżeniem ust. 12.

W dniu 15 czerwca 2012r. skarżący Z. W. (1) złożył do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych Oddział w E. wniosek o ustalenie kapitału początkowego.

Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego pozwany wydał decyzję ustalającą kapitał początkowy na dzień 01.01.1999r. Do obliczenia podstawy wymiaru kapitału początkowego oraz obliczenia wskaźnika wysokości tej podstawy, przyjęto przeciętną podstawę wymiaru składek na ubezpieczenie społeczne z 10-ciu kolejnych lat kalendarzowych tj. od 01.01.1976r. do 31.12.1985r. Wskaźnik wysokości podstawy wymiaru kapitału początkowego wyniósł **84,74%**. Do wysokości kapitału początkowego przyjęto 33 lata, 3 miesiące i 17 dni okresów składkowych i 1 miesiąc okresów nieskładkowych. Tak ustalony kapitał wyniósł 153 790,56 zł.

Na dowód zatrudnienia w Zakładach (...) w E. skarżący złożył świadectwo pracy za okres od 12 sierpnia 1968r. do 31 lipca 1982r, z którego wynikało, że był zatrudniony jako stolarz montażowy, brakarz, mistrz, a ostatnio jako kierownik magazynu wyrobów gotowych za wynagrodzeniem zasadniczym 5.400 zł netto miesięcznie plus dodatek funkcyjny według II kategorii zatrudnienia tj. 500 zł miesięcznie plus premia regulaminowa -10% dodatku za staż pracy.

/ dowód : wniosek k. 1-3 a.e, dokumenty w aktach kapitałowych, obliczenie wskaźnika wysokości podstawy wymiaru – załącznik do decyzji w aktach kapitałowych, świadectwo pracy k. 8 ae. /

Z angaży zawartych w aktach osobowych /załączonych do akt sprawy koperta k. 37 a.s. / wynikało, że wnioskodawca w okresie zatrudnienia w Zakładach (...) był zatrudniony na cały etat, a wynagrodzenie wynikające z angaży wynosiło :

- od 05 do 16.04.1974r.- 13 zł netto na godzinę,
- od 17.04.1974r. do 15.05.1974r. -2.500 zł netto plus 400 zł dodatku funkcyjnego miesięcznie,
- od 16.05. 1974r. do 07.06.1974r. - 2.500 zł netto plus 400 zł dodatku funkcyjnego miesięcznie,
- od 08.06.1974r. do 15.07.1974r. – 2.500 zł netto,
- od 16.07.1974r. do 09.03.1975r. – 13zł / h,
- od 10.03.1975r. do 31.03.1975r. 2800 zł plus 600 złotych dodatku funkcyjnego.

W związku z powyższym Sąd zobowiązał pełnomocnika pozwanego do symulacyjnego wyliczenia wysokości kapitału początkowego wg najkorzystniejszego wariantu z przyjęciem do jego podstawy wynagrodzeń jak wyżej oraz wynagrodzenia minimalnego za okres od stycznia do kwietnia 1973r. oraz od 01.04.1975r. do 31.12.1975r. Tak wyliczony wskaźnik podstawy wymiaru z 10-ciu najkorzystniejszych lat kalendarzowych 1973-1982 w wysokości **87,71%**. Tak ustalony kapitał początkowy wyniósł 157 069,77 zł /symulacyjne wyliczenie k. 43 do 59 a.s/

Sąd uznał dowody w postaci dokumentów za w pełni wiarygodne, albowiem nie znalazł powodów, aby im tego przymiotu odmówić. Ich wartość dowodowa oraz autentyczność nie budzą bowiem wątpliwości i w toku procesu nie były kwestionowane przez żadną ze stron.

Sąd nie znalazł podstaw dla ustalenia wynagrodzeń za lata 1968 do 1975 w oparciu o zeznania świadków zawnioskowanych przez skarżącego.

Z zeznań wszystkich przesłuchanych w sprawie świadków wynikało, że wnioskodawca oraz świadkowie pracowali w systemie akordowym, co zdaniem Sądu wyklucza jakiegokolwiek ustalenia porównawcze z innymi pracownikami

zatrudnionymi na takich samych stanowiskach pracy , gdyż z natury rzeczy każdy pracownik posiadał różną wydajność w poszczególnych dniach , a co za tym idzie otrzymywał różne wynagrodzenie .

Świadek S. G. zeznał ,że pracownicy w wydziale wnioskodawcy pracowali w akordzie . Akord był rozliczany na cały wydział .Nikt z pracowników nie otrzymywał wynagrodzenia zasadniczego. Tylko w sytuacjach przestoju wypłacano wynagrodzenie według grupy zaszeregowania.

Świadek F. K. zeznał ,że najczęściej pracowało się w akordzie . Akord był ustalany w normach dla brygady . Oprócz wynagrodzenia była wypłacana premia w stałej wysokości , ale nie pamięta w jakiej kwocie oraz dodatek stażowy , którego kwoty i zasad naliczania również świadek nie pamięta .

Również świadek J. M. potwierdził ,że wnioskodawca pracował w akordzie , dodatkowo otrzymywał premie za wykonanie akordu , jeśli był przestój , to wynagrodzenie było wypłacane według grupy zaszeregowania .

Świadek Z. W. (2) zeznał ,że wnioskodawca pracował w akordzie . Wynagrodzenie za dniówki otrzymywali tylko ci pracownicy , którzy usuwali usterki . Pracownicy otrzymywali również premie akordowe , które nie były wypłacane w stałej wysokości . Były również wypłacane premie eksportowe , ale świadek nie pamiętał od kiedy. Był również wypłacany dodatek stażowy ,ale świadek nie był w stanie sprecyzować w jakiej wysokości i po ilu latach pracy .

/ dowód : zeznania świadków – e-protokół z rozprawy z dnia 04 czerwca 2013r. 00:03:11 do 00:53:56 /

Sąd dał wiarę zeznaniom w/w świadków albowiem z głównych kwestiiach, w szczególności co do akordowego systemu pracy w spornym okresie były one spójne . Pewne różnice w zeznaniach wynikają zdaniem Sądu ze znacznego upływu czasu od zdarzeń , na okoliczność których świadkowie zeznawali, co zresztą podkreślali składając zeznania.

Mając powyższe na uwadze, wyżej wymienione przepisy oraz treść art. 477¹⁴§2 kpc Sąd uznał, iż odwołanie wnioskodawcy zasługuje na częściowe uwzględnienie , gdyż z materiału dowodowego w postaci zeznań świadków nie dało się ustalić rzeczywistego wynagrodzenia wnioskodawcy za sporny okres.

Dlatego też, Sąd przyjął wynagrodzenie wynikające z angaży skarżącego , jako rzeczywiste wykazane przez niego dochody za sporny okres , zgodnie z ciężarem dowodu , który w tym przypadku obciążał skarżącego zgodnie z treścią art.6 k.c. w zw. z art. 232kpc .

W pozostałej części, Sąd oddalił odwołanie wnioskodawcy jako niezasadne w oparciu o art. 477¹⁴§1 kpc .